

PATTAMON MUANGCHAN : EFFECT OF AUTOPHAGY
MODULATION DURING NEURAL DIFFERENTIATION OF HUMAN
DENTAL PULP STEM CELLS INDUCED BY DAPT AND 5-AZACYTIDINE. THESIS ADVISOR : ASST. PROF. PARINYA NOISA,
PH. D., 96 PP.

HUMAN DENTAL PULP TISSUE-DERIVED STEM CELLS/AUTOPHAGY/
NEURAL DIFFERENTIATION/NOTCH SIGNALING PATHWAY/ DNA
DEMETHYLATING AGENT

The limitations in utilizing human embryonic stem cells (ESCs) resulted in promoting the promise of mesenchymal stem cells (MSCs) in regenerative medicine. MSCs, especially from dental pulp tissues and called dental pulp-derived stem cells (DPSCs), serve as a potential source for cell therapy because of their high accessibility, minimal invasive collection, and the least ethical concern.

The primary aim of this study was to explore the effects of the Notch signaling inhibitor GSI-IX, LY-374973, N-[N-(3,5-Difluorophenacetyl)-L-alanyl]-S-phenylglycine t-butyl ester (DAPT) and the DNA demethylating agent (5-Azacytidine, 5-aza) on neural differentiation of human dental pulp stem cells (hDPSCs) and investigate the role of autophagy during neural differentiation. It was found that after the isolation of hDPSCs, the cells could be expanded, and exhibited typical MSC property. The isolated hDPSCs were positive for CD73, CD90 and CD105. Additionally, hDPSCs were multipotent, as they were able to differentiate toward osteocytes, chondrocytes, and adipocytes.

To optimize the DAPT concentration, hDPSCs were treated under different DAPT concentrations (0, 5, 10 and 20 μ M). The results showed that after 7 days of the induction, the differentiated hDPSCs with 10 and 20 μ M DAPT significantly upregulated neural-specific genes *Nestin*, *Sox2* and β *III-tubulin* ($p<0.01$). Moreover, autophagy-related genes (*LC3I/II* and *Beclin-1*) were highly upregulated during cell differentiation consistent with the neural gene expression. Gene expression analysis revealed that the addition of DAPT, together with 5-azacytidine, contributed to the highest expression level of neural-specific genes, including β *III-tubulin*, *Nestin* and *GAD1*. Interestingly, this combined treatment of DAPT and 5-aza significantly promoted the expression of *LC3I/II* and *Beclin-1* ($p<0.01$). The significance of autophagy during neural differentiation was further confirmed by supplementing either Valproic acid (VPA; autophagy activator) or chloroquine (Cq; autophagy inhibitor). The results demonstrated that after the treatment of VPA, β *III-tubulin* and *LC3I/II* genes and proteins were significantly upregulated, while the treatment of Cq led to the downregulation of β *III-tubulin*.

Altogether, this study concluded that the inhibition of Notch signaling and DNA methylation could promote the differentiation of hDPSCs toward neural cells, and autophagy was modulated during this process. Hence, this study paved the way for an effective way to differentiate hDPSCs, and would be beneficial for clinical applications in the future.

พัทธรณ์ เมืองจันทร์ : ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงอัตโนมัติระหว่างการเหนี่ยวนำเซลล์ต้นกำเนิดจากเนื้อเยื่อโครงสร้างฟันมนุษย์ไปเป็นเซลล์ประสาทด้วยสาร DAPT และ 5-AZACYTIDINE (EFFECTS OF AUTOPHAGY MODULATION DURING NEURAL DIFFERENTIATION OF HUMAN DENTAL PULP STEM CELLS INDUCED BY DAPT AND 5-AZACYTIDINE) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปริญญา น้อยส่า, 96 หน้า

อันเนื่องมาจากข้อจำกัดของการนำเซลล์ต้นกำเนิดตัวอ่อนมนุษย์ (EMBRYONIC STEM CELLS, ESCS) มาใช้ในการรักษาส่างผลให้เซลล์ต้นกำเนิดมีเช่น ไคร์เมซ์ (MESENCHYMAL STEM CELLS, MSCs) เป็นทางเลือกหนึ่งที่มีศักยภาพและเป็นความหวังสำหรับแพทย์ทางเลือกโดยเฉพาะโรคที่เกี่ยวข้องกับการเสื่อมในระบบประสาท เซลล์ต้นกำเนิดมีเช่น ไคร์เมซ์โดยเฉพาะจากเนื้อเยื่อโครงสร้างฟัน (DENTAL PULP-DERIVED STEM CELLS, DPSCs) เป็นเซลล์ต้นกำเนิดที่มีศักยภาพในการรักษาด้วยเซลล์บำบัด ด้วยเหตุผลในเรื่องขั้นตอนการเก็บที่ไม่ยุ่งยากและมีการบาดเจ็บไม่นัก อีกทั้งประเด็นปัญหาทางค้านจริยธรรมที่น้อย นอกจากนี้แล้วเซลล์ต้นกำเนิดมีเช่น ไคร์เมซ์จากเนื้อเยื่อโครงสร้างฟันยังสามารถเปลี่ยนแปลงไปเป็นเซลล์ได้หลากหลายประเภท โดยเฉพาะอย่างยิ่งเซลล์ในระบบประสาทเมื่ออัญญาติสภาพการเหนี่ยวนำที่เหมาะสม

วัตถุประสงค์ของการศึกษานี้คือเพื่อวิจัยหาผลของสารยับยั้งการส่งสัญญาณ Notch ด้วย GSI-IX, LY-374973, N-[N-(3,5-Difluorophenacetyl)-L-alanyl]-S-phenylglycine t-butyl ester (DAPT) ร่วมกับการเติมสารยับยั้งการเติมหมู่เมทธิล (methyl) ลงบนสาย DNA (5-Azacytidine, 5-aza) ต่อการเปลี่ยนแปลงเซลล์ต้นกำเนิดจากเนื้อเยื่อโครงสร้างฟันของมนุษย์ (human DENTAL PULP-DERIVED STEM CELLS, hDPSCs) ไปเป็นเซลล์ประสาทและตรวจสอบบทบาทของกระบวนการอัตโนมัติ (autophagy) ในระหว่างการเหนี่ยวนำ จากผลการทดลองพบว่าหลังจากการคัดแยกเซลล์ต้นกำเนิดจากเนื้อเยื่อโครงสร้างฟันมนุษย์ เซลล์เหล่านี้มีการแสดงออกต่อโปรตีน CD-73 CD90 และ CD105 นอกจากนั้นเซลล์ต้นกำเนิดจากเนื้อเยื่อโครงสร้างฟันมนุษย์ ยังสามารถเปลี่ยนไปเป็นเซลล์กระดูก เซลล์กระดูกอ่อน และเซลล์ไขมัน

ผลการตรวจสอบการแสดงออกของยีนในเซลล์ต้นกำเนิดจากเนื้อเยื่อโครงสร้างฟันของมนุษย์ที่เหนี่ยวนำด้วยสาร DAPT ที่ความเข้มข้น 0, 5, 10 และ 20 ไมโครโมลาร์ เพื่อหาความเข้มข้นที่เหมาะสมในการเหนี่ยวนำให้เปลี่ยนแปลงไปเป็นเซลล์ประสาท ผลการศึกษาพบว่าภายใน 7 วัน หลังทำการเหนี่ยวนำ กลุ่มที่เติม DAPT ที่ความเข้มข้น 10 และ 20 ไมโครโมลาร์ มีระดับของยีนที่จำเพาะต่อเซลล์ที่จะพัฒนาไปเป็นเซลล์ประสาท Nestin, Sox2 และ βIII-tubulin สูงกว่ากลุ่มควบคุม

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<0.01$) นอกจากนี้ยังมีการแสดงออกของ LC3I/II และ Beclin-1 ซึ่งเป็นยินที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการขอトイฟ้าจีสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<0.01$)

หลังจากนั้นจึงทำการตรวจสอบการแสดงออกของยีนในเซลล์ต้นกำเนิดจากเนื้อเยื่อโรงประสาทพื้นของมนุษย์ที่เห็นช่วงนำด้วยสาร DAPT ร่วมกับการเติมสารยับยั้งการเติมหนู่ methyl ลงบนสาย DNA คือ 5-Azacytidine (5-aza) พบว่าภายในหลังจากการเติม 5-aza ยีนที่จำเพาะต่อเซลล์ประสาท เช่น β III-tubulin, Nestin และ GAD1 มีระดับการแสดงออกที่สูงขึ้นกว่ากลุ่มที่ไม่ได้เติม 5-aza อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<0.01$) เช่นเดียวกับการแสดงออกที่สูงขึ้นของยีนในกระบวนการขอトイฟ้าจี คือ LC3I/II และ Beclin-1 นอกจากนี้ผลการย้อมโปรตีนที่จำเพาะต่อเซลล์ประสาทคือโปรตีน β III-tubulin รวมทั้ง LC3I/II, Beclin-1 ที่เป็นโปรตีนจำเพาะต่อการเกิดกระบวนการขอトイฟ้าจี พบว่าเซลล์ประสาทที่ได้มาจากการกลุ่มที่มีการเติมทั้ง 10 ไมโครโมลาร์ DAPT และ 5-aza มีการแสดงออกของโปรตีน β III-tubulin ร่วมกับ LC3I/II และ β III-tubulin และ Beclin-1 ร่วมกัน ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความเป็นเซลล์ประสาทที่มีการกระตุ้นกระบวนการขอトイฟ้าจีเกิดขึ้น ด้วยเหตุนี้จึงทำการยืนยันถึงความสำคัญของกระบวนการขอトイฟ้าจีต่อการเปลี่ยนแปลงเซลล์ต้นกำเนิดจากโรงประสาทพื้นมนุษย์ไปเป็นเซลล์ประสาทโดยการเติม Valproic acid (VPA) ซึ่งเป็นตัวกระตุ้นกระบวนการขอトイฟ้าจีและ Chloroquine (Cq) ซึ่งทำหน้าที่ยับยั้งกระบวนการขอトイฟ้าจีลงในน้ำยาเหนี่ยวนำที่มี DAPT และ 5-aza โดยผลการทดลอง พบว่าในกลุ่มที่มีการเติม VPA มีการแสดงออกของยีนและโปรตีนของ β III-tubulin และ LC3I/II สูงขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มควบคุมที่ไม่มีการเติมและกลุ่มที่มีการเติม Cq

จากการทดลองสามารถสรุปได้ว่าเซลล์ต้นกำเนิดจากเนื้อเยื่อโรงประสาทพื้นมนุษย์ที่ถูกยับยั้งการส่งสัญญาณ Notch และลดการเติมหนู่ methyl บนสาย DNA สามารถเปลี่ยนไปเป็นเซลล์คล้ายเซลล์ประสาท ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดการกระตุ้นกระบวนการขอトイฟ้าจีในระหว่างกระบวนการเหนี่ยวนำ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของกระบวนการขอトイฟ้าจีต่อการเปลี่ยนสภาพของเซลล์ต้นกำเนิดจากเนื้อเยื่อโรงประสาทพื้นมนุษย์ไปเป็นเซลล์ประสาท จากการศึกษานี้แสดงให้เห็นถึงแนวทาง และโอกาสในการรักษาผู้ป่วยอันเนื่องมาจากความเสื่อมของเซลล์ประสาท ต่อไปได้